

mad uden gensplejsning

■ viden om økologi og gensplejsning

gensplejsning

ØKOLOGISK LANDSFORENING

viden om økologi og gensplejsning

■ ØKOLOGI ER NATURLIGE VARER

Økologiske landmænd må ikke noget sted i verden gøre brug af gensplejsede planter, dyr eller andre såkaldt genetisk modificerede organismer (GMO). Ej heller må de virksomheder, der forarbejder økologiske produkter, tilsætte gensplejsede ingredienser eller ingredienser fremstillet ved hjælp af gensplejsede organismer.

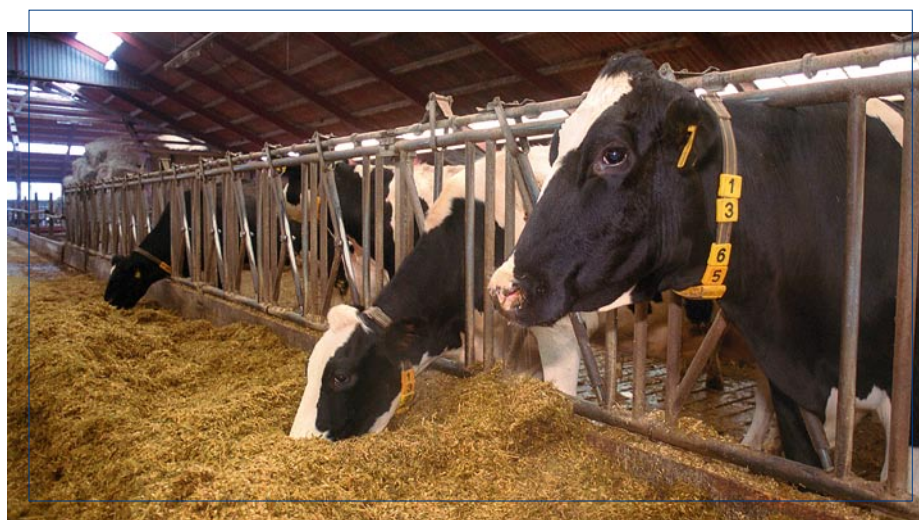
Økologerne er imod gensplejsning, fordi de mener at:

- Gensplejsning nedbryder naturens egne grænser mellem forskellige arter. Økologerne vil arbejde sammen med og ikke imod naturen.
- Ingen kender de langsigtede konsekvenser for sundheden, når fødevarerne er fremstillet ved hjælp af gensplejsning.
- Gensplejsede planter, dyr og mikroorganismer kan føre til uoverskuelige risici for det vilde plante- og dyreliv og miljøet i øvrigt. Og en skade kan ikke gøres god igen, når først de kunstige gener er spredt i naturen.
- Hvis gensplejsede afgrøder bliver meget udbredt, kan det være umuligt for forbrugere og landmænd frit at vælge de gensplejsede afgrøder fra.
- Gensplejsning er slet ikke nødvendig for at producere rigeligt med fødevarer i god kvalitet.

■ GMO-FRIT FODER

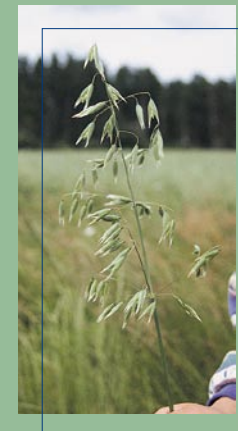
GMO-forbudet i de økologiske regler betyder blandt andet, at den økologiske landmand ikke må fodre sine køer, grise, høns og andre husdyr med foder, der er produceret ved hjælp af gensplejsning. Det gælder også den del af foderet, der ikke behøver at være økologisk dyrket.

Hvis den økologiske landmand køber ikke-økologisk foder, skal det være ledsaget af en erklæring fra sælgeren om, at det ikke indeholder eller er fremstillet af genetisk modificerede organismer. Hvis sælgeren giver en falsk erklæring, kan han straffes efter gældende lov.

Forbudet mod GMO gælder også de op til fem procent af økologiske fødevarer til mennesker, der i visse tilfælde må udgøres af ikke-økologiske ingredienser.

Den eneste undtagelse fra forbudet drejer sig om medicin til dyr. En dyrlæge må godt give et sygt økologisk dyr medicin, som er fremstillet ved hjælp af gensplejsning. Men ofte forsøger dyrlægen at finde anden medicin, som er fremstillet uden GMO.

■ RISIKO FOR FORURENING

Både i Danmark og alle andre lande ligger de økologiske landbrug spredt mellem konventionelle bedrifter, hvor holdningen til gensplejsning er en anden. Og ofte bliver foderstoffer og andre varer til de økologiske landmænd fragtet med de samme skibe og lastbiler, som transporterer varer frem til de konventionelle brug.

Begge dele giver risiko for GMO-forurening af de økologiske bedrifter. For eksempel kan pollen fra en konventionel mark med gensplejsede planter blæse flere kilometer og måske falde ned på en økologisk mark, hvor den kan forurene afgrøden med de splejsede gener.

Et andet eksempel er, at en lille rest af en last gensplejsede sojabønner kan ligge tilbage i lastrummet på et skib, når det til næste sejlads fyldes med økologiske sojabønner til foder på økologiske landbrug.

■ HANDLINGSPLAN MOD GMO

En handlingsplan, der blev iværksat fra november 2001 sikrer, at risikoen for GMO-forurening af økologisk foder er gjort så lille, som det overhovedet er muligt at gøre den.

Bag handlingsplanen står de økologiske landmænds egne foreninger, de generelle landbrugs-organisationer og alle de seks danske virksomheder, der fremstiller økologiske foderblandinger.

Med handlingsplanen har virksomhederne forpligtet sig til at analysere for indhold af GMO i samtlige importerede partier af soja, majs og raps. Det er i disse tre afgrøder, der for øjeblikket kan være risiko for indblanding af materiale fra gensplej-sede sorter.

De importerede partier må højst indeholde 1 promille GMO-afgrøder. Grænsen på 1 promille er sat, fordi det ikke er teknisk muligt at lave præcise målinger af mindre mængder.

De danske virksomheder skal desuden have et program for egenkontrol, som sikrer, at også de færdige foderblandinger indeholder mindre end 1 promille GMO. Udover virksomhederne selv tager også Plantedirektoratet regelmæssigt prøver af det økologiske foder for at tjekke GMO-indholdet.

Parterne bag handlingsplanen mødes hvert halve år for blandt andet at drøfte, om de kan forstærke indsatsen mod GMO i det økologiske foder.

HER KAN DU FÅ MERE AT VIDE

Oplysningstjenesten Alt Om Økologi:
www.alt-om-okologi.dk

Plantedirektoratet:
www.pdir.dk

Miljøbevægelsen NOAH:
www.noah.dk

ØKOLOGISK LANDSFORENING
FREDERIKSGADE 72 • 8000 ÅRHUS C
TLF. 87 32 27 00
www.okologi.dk

Udgivet af Økologisk Landsforening med støtte fra Direktoratet for Fødevarerhverv • Layout: ph7 kommunikation 86 76 04 16 • Foto: Side 4: Jens Hasse/Chili; Side 2m: Søren Holm/Chili; Side 1,3ø: Ulrik T. Skafte • Tryk: Phønix-Trykkeriet A/S. Trykt på 100% genbrugspapir. Denne tryksag er svanemærket.